

۱۶۲۴۱۹۴

نیکلا واکای

روش علمی آواز ، سبک بل کانتو (صدای بم)

پژوهش و تدوین : مسعود نکویی ، حجت صباغ

به کوشش:

واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ

Nicola Vaccai

Metodo Pratico De Canto Bel Canto (Low Voice)

Research And Collected By :

Masoud Nekooei , Hojat Sabbagh

By the Efforts of:

Chang Pub. Music Training & Research Dept.

انتشارات چنگ

www.ChangPublications.ir

Chang Publications Music Training & Research Department

سرشناسه	واکای، نیکولا ۱۷۹۰ - ۱۸۴۸ م.
Vaccai, Nicola	
عنوان و نام پدیدآور :	روش عملی آواز سبک بل کانتو/پژوهش و تدوین مسعود نکویی، حجت صباغ
به کوشش واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ.	
مشخصات نشر :	تهران: چنگ، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری :	ج ۳.
فروست :	...سری پارتیتورهای انتشارات چنگ.
شابک :	۱-۸-۷-۶۹۸۵۱-۰۰-۹۷۹ ج ۱
	۲-۳-۶۹۸۵۱-۰۰-۹۷۹ ج ۲
	۳-۰-۶۹۸۵۱-۰۰-۹۷۹ ج ۳
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
یادداشت :	کتابنامه: ص ۱۳۵.
موضوع :	گروه موسیقی بل کانتو
موضوع :	Bel Canto (Musical group)
موضوع :	آوازخوانی -- روش‌ها
موضوع :	Singing -- Methods
شناسه افزوده :	نکویی، مسعود، ۱۳۵۵ -
شناسه افزوده :	صباغ، حجت، ۱۳۶۶ -
شناسه افزوده :	انتشارات چنگ
رده بندی - بره :	۱۳۹۷ ۲۹۹/و MT۸۴۵
رده بندی دیسی :	۷۸۳/۰۴
شماره کتابشناسی ملی :	۵۰۶۵۷۱۰

Nicola Vaccai

Metodo Pratico De Canto Bel Canto(Low Voice)

Researched&Collected: Masoud Nekooei , Hojat Sabbagh

Chang Pub. Music Training & Research Dept.

Notation Edition: Masoud Nekooei , Hojat Sabbagh

Page layout And Edition: Chang

Cover Designer: Chang

Lithography & Print: Chazal

First Print: 2018

Circulation: 200

ISBN: 979-0-69851-105-6

ISBN: 979-0-69851-107-0

Price With CD: «20000» Tomans

All Rights Reserved for "Ali Brilliani"

دیگلا واکای

روش عملی آواز سبک بل کانتو (مدرسه)

پژوهش و تدوین: مسعود نکویی، حجت صباغ

به کوشش واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ

نت‌نویسی: مسعود نکویی، حجت صباغ

صفحه‌آرایی و ویرایش: چنگ

طرح روی جلد: چنگ

لیتوگرافی و چاپ: غزال

چاپ یکم: ۱۳۹۷

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

شابک دوره: ۹۷۹-۰-۶۹۸۵۱-۱۰۵-۶

شابک: ۹۷۹-۰-۶۹۸۵۱-۱۰۷-۰

قیمت با سی‌دی: ۲۰۰۰۰ تومان

کلیه حقوق مربوط به ویرایش فنی، افزوده‌ها و غیره،

برای «علی برلیانی» محفوظ است.

Chang Publications

www.ChangPublications.ir

www.ChangPublications.com

انتشارات چنگ

تلفن: (+9821)88766433-88317763-88832745

تلفن فکس: 88505575

Chang Publications Music Training & Research Department

تهران، خیابان سهروردی جنوبی، خیابان ملایری پور غربی، خیابان نوبهار، شماره ۲۰

۵	پیش گفتار ناشر
۶	مقدمه نویسنده
۷	پیش گفتار نگارنده
۸	درمورد نویسنده
۱۲	زبان ایتالیایی
۱۳	آثار و تمرین‌ها
۱۵	اشعار آثار
۱۹	آثار اجرایی
۵۹	ضمیمه یک : شرح آثار و تمرین‌ها
۶۱	ضمیمه دو : علایم اختصارات و کلمات بکار رفته
۶۱	ضمیمه سه : منابع

به نام خداوند جان و خرد

«پیش‌گفتار ناشر»

اصطلاح سُلْفِژ یا سُرایش (Solfeggio (It.), Sol-fa (Eng.))، در حالت کلی، دستور زبان موسیقی است و تمام آموزش‌های اولیه‌ی لازم برای فراگیری موسیقی را در برمی‌گیرد؛ اما به طور اخص می‌توان گفت سُلْفِژ متدی است برای شناسایی و معرفی نت‌ها، اجرای دقیق ریتم، تربیت گوش موسیقایی و وزن‌خوانی که به وسیله‌ی آن می‌توان درجات گام را به کمک هجاها (و نه حروف)، بازشناخت. به زبان دیگر، اجرای شفاهی نت‌های موسیقی را سُرایش یا سُلْفِژ می‌نامند. تمرینات خردمندانه و مداوم، بازدهی سُرایش را افزایش می‌دهد. عمل سُرایش شامل دو مرحله‌ی اصلی است:

(آ) سُرایش گفتاری که به شناسایی نت‌ها، سکوت‌ها، ریتم‌خوانی (Sight Reading (Eng.) = Solfège Rythmique (Fr.) = Solfeggio Parlato (It.))، ضرب زدن و نت‌خوانی محدود می‌شود.

(ب) سُرایش آوازی که علاوه بر حفظ ریتم، شامل بیان، اجرا و سنجش فرکانس نت‌ها نیز می‌باشد. گاهی در سُرایش آوازی، به جای خواندن نت‌ها با یک لفظ، نام نت‌ها را بیان می‌کنند که به آن، آوایش یا وکالیز می‌گویند.

اصطلاح سُلْفِژ، عموماً به سیستمی اطلاق می‌شود که با آن می‌توان درجات گام را به وسیله‌ی هجاها (نه حروف: C, D, E, F, G, A, B) شناخت. امروزه، هجاهای «د»، «ر»، «می»، «فا»، «سل»، «لا»، «سی» برای این منظور به کار می‌روند. دو متد برای شناساندن درجات گام به کار می‌روند: سیستم «د» ثابت (Fixed-do System)، سیستم «د» متحرک (movable-do System). در سیستم «د» ثابت، هجاها برای نت‌های ثابتی به کار می‌رود. مثلاً در گام «د» ماژور، این هجاها عبارتند از: C=doh, D=re, ... در سیستم «د» متحرک، هجاها در هر گام ماژوری می‌توانند قرار گیرند. در این سیستم، هجاهای do, re, mi و ... منحصرکننده‌ی نُتیک، روتنیک، میانی و ... هستند؛ مثلاً در گام «ر» ماژور: re, mi, fa# و ... البته سیستم «د» ثابت، به طور اساسی با سیستم امروزی حروف موسیقی، یکسان و برابر است؛ به طوری که یک تطابق و تناظر دقیق و غیرقابل تغییری بین حروف و هجاها وجود دارد؛ با این وجود، هجاها مزیت‌ها و معایب دارند، به گونه‌ای که به منظور خواندن به کار می‌روند و دارای فردیت بیشتری هستند و در فرانسه و ایتالیا، کاربرد فراوانی دارند.

هجاهای سیستم «د» متحرک، کاربرد بسیار گسترده‌ای دارند و در آموزش مقدماتی، مانند گام‌ها، کلیدهای مختلف، فواصل، مدولاسیون‌های ساده و ... به کار می‌روند. سُلْفِژ در قرن ۱۷م و ۱۸م. در مدارس موسیقی ایتالیا، بسیار رواج یافت و سپس، به تمام اروپا و تمام جهان، راه پیدا کرد. متدهای گوناگونی در طی قرون، از هگزاکورد (Hexacord) که بید داترسو (Guido d'Arezzo) در قرن ۱۱م. تا سُلْفِژ جاذبه‌ی نُتیک (Tonic Sol-fa)، به وجود آمده‌اند که بعضی از آن‌ها تکامل یافته‌اند. یکی از سیستم‌های نوین «د» متحرک، سُلْفِژ جاذبه‌ی نُتیک است که در انگلستان کاربرد فراوانی دارد. این متد، ابتدا به وسیله‌ی د. سوار (D. Sower) در سال ۱۸۳۲م. مطرح گشت؛ و توسط سارا آن گلور (Sarah Ann Glover) (۱۷۸۵م. - ۱۸۶۷م.)، گسترش یافت؛ و به وسیله‌ی جان کورن (John Curwen) (۱۸۱۶م. - ۱۸۶۷م.)، در سال ۱۸۴۰م.، کامل‌تر شد. امروزه اغلب کشورهای انگلیسی‌زبان، سیستم‌های آموزش سُلْفِژ خود را بر اساس «د» متحرک و یا «د» ثابت پی‌ریزی کرده‌اند. در ایران نیز آقای شریف لطفی این مبحث را رونق دادند که از ایشان سپاس‌گزاری می‌شود.

مجموعه کتاب‌هایی که پیش رو دارید، «آموزش سُلْفِژ»، اثر «پرتسولی» می‌باشد. «انوره رتسولی» (۱۷۳۳م. - ۱۹۵۷م.)، معلم موسیقی، پیانیست و آهنگ‌ساز ایتالیایی، آثار بسیاری، از قبیل آثار آوازی، سمفونی، موسیقی مجلسی و قطعات پیانویی، از خود به جای گذاشته است. هم‌چنین وی، کتاب‌های گوناگونی در زمینه‌ی تئوری موسیقی و سُلْفِژ نگاشته که در آن‌ها، آثار زیادی از استادان بزرگ را به خود اختصاص داده است. این کتاب‌ها اولین بار توسط انتشارات ریگوردی (Ricordi) در شهر میلان ایتالیا ویرایش و منتشر شدند و به همین خاطر، اعداد ۱۱۵۱، ۱۱۵۲، ۱۱۵۳، ۱۱۵۴، ۲۰۷۲، ۲۰۷۱ و غیره که در واقع، شماره مسلسل‌های ویرایش (E.R.) انتشارات مذکور است، بر نام این کتاب‌ها نقش بست که هنوز در ایران، مصطلح و رایج‌اند و به غلط، مفهومی مانند آپوس یافته‌اند! به دلیل آن‌که این مجموعه کتاب‌ها، در ایران از اهمیت آموزشی ویژه‌ای برخوردارند، ناشر اثرگزین و اثرآفرین را بر آن داشته است تا آن‌ها را با ویرایشی جدید و افزودن مطالب آموزشی لازم و مفید برای هنرجویان و مربیان، کارآمدتر کرده و با تخصص، همت و سرمایه‌گذاری شخصی خود، آماده‌سازی کند و به چاپ برساند. این مجموعه را به منظور پاس داشتن و آرج نهادن به تلاش‌ها و زحمات استادان گرامی تئوری و سُلْفِژ، آقایان علی‌محمد رشیدی، قدرت‌اله احمدوند، آلفیا پرتو، اسماعیل تهرانی، محمد پورتراب، مصطفی کمال پورتراب، یوسف یوسف‌زاده و بسیاری دیگر، به این عزیزان تقدیم می‌دارم؛ در پایان، از تمامی کسانی که با واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ در این کتاب همکاری داشته‌اند، به ویژه هنرمند عزیزمان آقای مسعود نکویی که این مجموعه را با همکاری آقای حجت صباغ به جامعه هنری ارائه کردند سپاس‌گزاری می‌نمایم.

علی برلانی

مدیر واحد آموزش و پژوهش موسیقی انتشارات چنگ

مزایا و خصوصیات مثبت زبان ایتالیایی آن چنان است که بی شک توصیه می‌شود آموزش آواز خواندن را ابتدا در این زبان فرا گرفت، بدین ترتیب خواندن در زبان‌های دیگر آسان خواهد شد. یادگیری خواندن در زبان‌های دیگر این چنین مزایایی را برای شما نخواهد داشت.

من در تجربیات زندگی ام با افراد زیادی ملاقات داشته ام، در آلمان، فرانسه، انگلستان، و ایتالیا، که تنها برای لذت خود به یادگیری آواز خواندن تمایل دارند، اما تمایلی به انجام تمرین‌های بلند مدت و سلفژ نداشته و در نتیجه، فراگیری آن‌ها فاقد هرگونه برنامه ای است. بنابراین تصمیم گرفتم که یک برنامه کاملاً جدید آماده کنم که هم مفید و هم لذت بخش باشد و در حالی که از خسته شدن بر اثر تمرینات و مطالعات بلند مدت جلوگیری می‌کند به نتیجه یکسانی (در مقایسه با روش‌های قدیمی) برسد.

از آنجایی که مشکل اصلی افراد کشورهای دیگر (حتی بعد از انجام وکال‌ها و سلفژها) در آواز خواندن به زبانی می‌باشد که متعلق به خودشان نیست، با خود فکر کردم و به این نتیجه رسیدم که بهتر است این افراد درست از زمان شروع فراگیری خود با آن زبان آشنایی پیدا کرده و به آن عادت کنند. به جای این‌که آن‌ها را مجبور به خواندن بخش‌ها و کلمات بی معنی کنیم من از شعرهای فوق العاده زیبای متاستازیو مناسب‌ترین را برگزیدم تا آن قواعد و توانایی پایه و اساسی را که بیشتر هنر آموزان به دلیل این‌که آن را خسته کننده میدانند توجه کمی به آن می‌سند را به مطالعات آن‌ها اضافه کرده و این مشکل را برطرف کنم. بی شک این روش نه تنها برای افراد آماتور، بلکه برای آن‌هایی که آرزو دارند که این هنر را به حرفه‌ی خویش تبدیل سازند نیز مفید واقع خواهد شد. باشد که این روش به آسان سازی مفاهیم روش‌های دیگر کمک کند.

نیکلا واکای